

הסיפור שלי

סיפור מעורך השראה
לשולחן השבת

לזכות שמואל אליהו הכהן וזוגתו שרה יסכה וילדיהם: יהושע וזוגתו דינה גוטמן, שירה, אוריאל מנחם הכהן, הילה, אילה שיחיז'ו אייזנברג

סיפורי צדיקים

הרב שמחה רז

משפחתנו הייתה מאוד מקורבת לצדיק הירושלמי הנודע, הרב אריה לוי. אבי נהג למסור שיעור בדף יומי בבית הכנסת "הנשיא" בירושלים, ובכל פעם שסיים מסכת בתלמוד הייתה אמי מכינה סעודת מצווה כנהוג, ובין המוזמנים היה כמוכן גם ר' אריה, כפי שכונה בפי כל.

הקשר האישי שלי עם ר' אריה התחיל כשהייתי בגיל שנים עשרה, ובתום אחת מאותן סעודות ליוויתי אותו לביתו. בדרך שוחחנו, שאלתי אותו שאלה והוא ענה לי, ואחר כך הוא התעניין מה אני עושה והיכן אני לומד. לפני שנפרדנו אמר לי ר' אריה, "תיכנס אליי", וידעתי שאצלו זו לא סתם הזמנת נימוסין.

מאז פקדתי את מעונו למעלה ממאתיים פעמים, לאורך תקופה של כמעט שלושים שנה, כמעט עד לפטירתו. ר' אריה היה האיש הפיקח ביותר שפגשתי בימי חיי, ובכל פעם שהייתי זקוק לעצה טובה, הייתי בא אליו. כך נוצרה היכרות קרובה ועמוקה ביני לבין ר' אריה לוי.

אחרי פטירתו בשנת תשכ"ט (1969), פרסמתי מאמר זיכרון על ר' אריה בשבועון 'פנים אל פנים', בעריכת הרב שמואל אבידור הכהן. שנה לאחר מכן, בשנת תשל"ל (1970) הייתי בניו יורק לרגל וועידה של קרן הזיכרון לתרבות יהודית, במסגרת עבודתי אז כמנהל 'ברית עברית עולמית', ארגון שמקדם את לימודי השפה העברית בתפוצות ישראל. מאחר ששמעתי כה רבות על הרבי מליובאוויטש, החלטתי לכתוב מראש למוזכרות הרבי ולשאול האם יוכלו לקבוע עבורי פגישה במהלך אותם ימים ספורים בהם אני צפוי לשהות בניו יורק. ואכן, נקבעה לי פגישה למוצאי שבת בשעה שתיים בלילה, והקציבו מראש לפגישה עשר דקות בלבד.

הגעתי ל-770 מבעוד מועד, והמקום שקק חיים, אנשים מכל קצווי תבל צבאו על דלתו של הרבי וביקשו לפגוש אותו. אחרי המתנה של כמחצית השעה הגיע תורי להיכנס אל החדר שלו. הרבי המתין ליד הדלת ואני הצגתי את עצמי בשמי. "שמחה רז?", שאל הרבי. "קראתי מאמר שלך על ר' אריה ב'פנים אל פנים', האם זה אתה?" אחרי שאשרתי כי אכן אני הוא אותו שמחה רז, שאל אותי הרבי האם ר' אריה השאיר אחריו דברי תורה.

באותה שעה לא ידעתי שר' אריה אכן השאיר אחריו כתבים תורניים - פירוש על כל המשניות, שברבות הימים זכיתי גם אני להוציא לאור חלקים ממנו. אמרתי לרבי שלמעט חוברת אחת שכתב על רבו המקובל הרב שלמה אלישיב, לא ידוע לי על דברי תורה שפרסם. אך מיד הוספתי ואמרתי שר' אריה היה בבחינת 'תורה מהלכת'; כל

אמרה של ר' אריה תמיד הייתה מתובלת בדברי תורה, וחזרתי על כמה אמרות ששמעתי מר' אריה.

כך עמדנו על יד פתח הדלת קרוב לעשרים דקות, ואז הרבי הזמין אותי להתיישב מולו ליד השולחן בתוך החדר. הרבי ביקש שאספר לו סיפורים על ר' אריה, ואני התחלתי לספר. בשלב מסוים נכנס המזכיר ורמז לי שעלי לסיים. התברר שחלפה כבר כשעה. אמרתי לרבי, "סלח לי, אני מרגיש לא נוח. קבעו לי עשר דקות ועברה כבר שעה", אך הרבי פנה למזכיר וביקש שיניח לי. "אני ביקשתי ממנו שיישאר", אמר.

אחרי שיצא המזכיר, הרבי התכופף קדימה ושאל, "אולי יש לך בשבילי עוד סיפור על ר' אריה?" וכך חלפה לה עוד שעה בה המשכתי וסיפרתי לרבי סיפורים נוספים על ר' אריה לוי. בתום אותה שעה שנייה נכנס שוב המזכיר, והפעם לא העיר דבר, רק נעמד מאחורי גבי ודחק בי לסיים. שוב אמרתי לרבי שאני חש שלא בנוח מאחר שכבר חלפו שעתיים, אך הרבי שב והבהיר למזכיר שהעיכוב הוא על פי בקשתו. אחרי שיצא המזכיר ביקש הרבי שאמשיך ואספר עוד על ר' אריה, וכך ישבנו שעתיים וחצי כאשר אני מספר על ר' אריה סיפורים משולבים בדברי תורתו.

אחת מאמרותיו של ר' אריה שנוכרתי בה בהקשר של ביקורי בניו יורק, ושאותה סיפרתי לרבי, הייתה: הברכה הראשונה מבין ברכות השחר שאותן מברך יהודי בקומו בבוקר היא, "הנותן לשכוי בינה

«

פריקט מיוחד לשימור זיכרונות ועדויות על חייו ופועלו של הרבי מליובאוויטש. סיפור זה הוא אחד מני רבים שתועדו על ידינו בראיונות וידאו לאורך השנים. נכון להיום, מצויות בידינו קרוב ל-1400 עדויות מכלי ראשון. הערות והצעות יתקבלו בברכה: sipursheli@jemedi.org

MY ENCOUNTER
with the
REBBE

הרבי ושאל, "מה שם האישה? מה שם האימא שלה?" דבר זה עשה עלי רושם עצום. הנה הרבי, צדיק יסוד עולם ומנהיג בסדר גודל עולמי, וברגע שמדברים אתו על בעיה של אדם פרטי, אישה שביקשה ברכה, הוא טורח, לוקח עיפרון ונייר ומקדיש את מלוא החשיבות ותשומת הלב לאותו יהודי פרטי.

לאורך השנים זכיתי לעמוד בקשר מכתבים עם הרבי. נהגתי לשלוח עותק מספריי לרבי, והוא תמיד השיב והתייחס. בשלב מסוים נשלחתי מטעם הפדרציה הציונית לדרום אפריקה, שם הייתי ממונה על מערכת החינוך היהודי בעיר קייפטאון. העברתי באמצעות חסיד חב"ד שנסע לרבי את ספרי "פתגמי חסידים", ובין היתר כתב לי הרבי שהוא מקווה שגם בתפקידי החדש בדרום אפריקה אני ממשיך במלאכת הכתיבה, מאחר שהכתיבה שלי היא "על טהרת הקודש".

במסגרת תפקידי כממונה על חינוך יהודי, היה לי עיקרון לסייע ולתמוך בכל מי שתורם את חלקו לקידום התרבות היהודית, וכמובן במסגרת זו סייעתי גם לשליח חב"ד בעיר, הרב מענדל פופאק. כעבור כשנתיים, לקראת תום החוזה, קיבלתי לפתע מכתב מהרבי שנשלח לגמרי ביוזמתו, מבלי שקדם לכך מכתב מצדי. במכתבו הרבי הקדים ואמר שהוא מקווה שאין בלבי קפידה עליו על שהוא משיא לי עצה מבלי שנשאל, אך היות שטובת הציבור דורשת זאת, הוא מרשה לעצמו להציע שאאריך את השליחות לתקופה נוספת. אני כמובן נענית להצעתו של הרבי, ואכן הארכת את השליחות בשנתיים נוספות.

מכל האנשים הרבים שפגשתי בימי חלדי, האדם שהכי הרשים אותי היה הרבי. העניינים והמבט שלו, התבונה וחכמת החיים שלו. דמותו של הרבי נותנת בעיניי משמעות למילות הפסוק "צדיק יסוד עולם" - כשם שהבניין כולו עומד ומתנשא למרום רק בזכות היסוד העמוק, הגם שאינו נראה וגלוי לעין, כך אצל הצדיק, גם לאחר שהסתלק לבית עולמו, אנו ממשיכים ליהנות וללמוד מאורחותיו, מידותיו והנהגותיו.

להבחין בין יום ובין לילה". והדבר תמוה: וכי אין לנו על מה להודות לקב"ה, אלא על כך שנתן לתרגול שכל שידע לצעוק 'קוקוריקו'?! אלא, הסביר ר' אריה, אם תיקח את התרגול מירושלים לניו יורק - למרות הבדלי השעות - מתי יקרא התרגול, לפי שעות ירושלים או לפי שעות ניו יורק? ברור שלפי שעות ניו יורק. כך אנו למעשה מבקשים מהקב"ה: כשם שנתת לשכויי בינה להבחין בין יום ובין לילה בכל מקום שהוא נמצא, כך תן גם בנו את השכל לומר את הדבר הנכון, במקום הנכון ובזמן הנכון.

הרבי היה מרוצה מאוד מהדברים, וכאמור, ביקש שאתן לו עוד ועוד דוגמאות לדברים שאמר ר' אריה. בתום אותן שעותיי וחצי, הרבי היה במצב רוח מרומם ביותר, והוא אמר לי, "עכשיו אני מכיר את כל המשפחה שלך. לפני כמה חודשים ביקר אצלי אחיך הצעיר ר' נחום (המשפטן הרב פרופסור נחום רקובר), עכשיו ביליתי שעה ארוכה אתך, ואילו אחיך הגדול ר' ברוך (אב"ד

חיפה, הרב ברוך רקובר)", והרבי הצביע אל עבר ארון הספרים שעמד בחדרו, ארון לא גדול במיוחד שהכיל כמה עשרות כרכים - "הנה ספרי 'ברכת אליהו' על ביאור הגר"א לשולחן ערוך".

בסיום שיחתנו ביקש ממני הרבי להעלות על הכתב את הסיפורים על ר' אריה. הוא אמר שניתן ללמוד רבות מסיפורים אלו, ושכלל סיפורי צדיקים שיש בהם מוסר השכל, חודרים ללבבות ומחלחים לנשמה, ומשפיעים על האדם לפעמים אפילו יותר מאשר דברי תורה. בשעתו עוד לא חשבתי בכלל לכתוב ספר על ר' אריה, בסך הכל כתבתי שני מאמרים מתוך זיכרונות אישיים שלי. אבל דבריו של הרבי חדרו לנפשי, והתחלתי ללקט סיפורים שזיכני הבורא, וכך לאחר כשנתיים יצא לאור הספר "אישה צדיק היה".

ספר זה זכה להצלחה רבה, הודפס ביותר משלושים מהדורות, ואף תורגם לאנגלית, צרפתית ורוסית. כעבור שלושים שנה, אחרי שבמרוצת השנים נודעו לי סיפורים נוספים מראיונות שערכת עם אנשים רבים, הוצאתי לאור את ספר ההמשך על ר' אריה - "צדיק יסוד עולם", זאת בנוסף לשלל ספרים אחרים שהוצאתי, ליקוטים תורניים וסיפורי צדיקים, בעיקר מגדולי החסידות. את הדחף ואת התמריץ לכל זה קיבלתי מהרבי.

לפני שנפרדנו נזכרתי שהתבקשתי להזכיר אצל הרבי שם של מישהי שהייתה זקוקה לברכה. מיד כשאמרת לרבי, "סליחה, כבוד הרב, מישהי ביקשה ברכה", הרבי קם מכיסאו, ניגש ופתח מגירה בשידה סמוכה ונטל משם עיפרון קטן ופיסת נייר. אחר כך התיישב

הסופר, הרב שמחה רז חיבר עשרות ספרים על תולדות החסידות. הוא רואיין בביתו בירושלים בחודש אלול תש"ע (2010).

לזכות הורינו היקרים הרב יעקב ומרת בתיה שיחיו מינסקי הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תשכ"ג (1963) — הרב שמואל זלמנוב, שעמד בראש חברת "ניח"ח - ניגוני חסידי חב"ד", הגיש לרבי את התקליט החדש הרביעי בסדרה שהופק בימים אלה. אחרי שהאזין לתקליט, העיר הרבי בנוגע לבחירת הניגונים וביצועם, וציין לכמה שינויים ותיקונים שיש לערוך.¹ כ"ד שבט

1 יומנו של הרב יהודה ליב גרונר

תורגם ומופץ באה"ק ע"י צעירי אמרת חב"ד / המרכז לעזרי שלוחות טל' 03-373-1777

ההקדשות שלכם מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

פריקט של

JEWISH EDUCATIONAL MEDIA

sipursheli@jemedi.org | myencounterblog.com | 03-9608018
784 Eastern Parkway | Suite 403 | Brooklyn, NY 11213
© כל הזכויות שמורות 2015